

Onderwerp Raadsvoorstel inzake Harmonisatie heffingen BsGW 2024
Vergaderdatum 22-06-2023
Zaaknummer 20230523140422

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

- 1) De halfjaarlijkse aanslagoplegging aan te passen naar jaarlijkse aanslagoplegging in de Verordening Afvalstoffenheffing vanaf 1-1-2024.
- 2) Het vast bedrag voor bruikleen extra container te hanteren in de Verordening Afvalstoffenheffing en daarmee de maatwerkvariant van BsGW toe te passen.
- 3) De medische kortingsregeling op te nemen als aparte paragraaf in de Verordening Afvalstoffenheffing en om de beleidsregel medische kortingsregeling uit 2004 in te trekken.
- 4) De systematiek van de medische kortingsregeling te wijzigen naar een vast percentage met een maximum bedrag (voorkeursvariant BsGW), waarbij de vrijstelling voor het tarief van een extra container blijft gehandhaafd (maatwerkvariant BsGW).
- 5) De huidige heffingssystematiek bij Rioolheffing - waterverbruik te behouden en te kiezen voor de maatwerkvariant van de BsGW.

Inleiding

In het vierde kwartaal van 2021 is BsGW in opdracht van het Algemeen Bestuur, als uitvloeisel van het Rekenkamerrapport, in samenwerking met de deelnemers aan het proces begonnen tot het harmoniseren van de belastingsoorten om zo de kwaliteit van de uitvoeringsprocessen en de dienstverlening te verbeteren.

Tijdens het harmonisatieproces zijn naast de voorkeursvarianten tevens maatwerkvarianten bepaald voor die belastingsoorten en processen, die technisch niet of slechts deels uitvoerbaar zijn. Vanaf 2024 vindt de aanslagoplegging plaats met het nieuwe belastingpakket GouwBelastingen. Voor alle maatwerkvarianten moet -voor zover deze deels of volledig geautomatiseerd kunnen worden aangeboden- nog maatwerksoftware worden gebouwd.

De BsGW vraagt nu aan alle deelnemers om een (voorgenomen) besluit te nemen vóór 1 september 2023 tussen de voorkeursvariant of de maatwerkvariant, zodat zij samen met de software leverancier GouwIT tijdig inzichtelijk hebben bij welke deelnemer(s) nog aparte maatwerksoftware per belastingsoort gebouwd moet worden, voordat de aanslagoplegging 2024 kan plaatsvinden. Omdat deze maatwerkvarianten complexer zijn en niet standaard, brengt dit in het uitvoeren van de heffingen extra kosten met zich mee. De BsGW heeft deze extra kosten in kaart gebracht en vervolgens offertes afgegeven per deelnemer en per belastingsoort.

**Dat maakt
Stein voor mij ...**

De gemeente Stein wordt nu voorgelegd om op de volgende vijf onderdelen een voorgenomen besluit te nemen tussen de voorkeursvariant of de maatwerkvariant;

1. Afvalstoffenheffing extra container;
2. Afvalstoffenheffing diftar halfjaarlijkse aanslagoplegging;
3. Afvalstoffenheffing medische kortingsregeling;
4. Rioolheffing - waterverbruik;
5. Leges bezwaar en beroep en beleidsvoorbereiding.

Daarnaast is op grond van het Uitvoeringsplan 'Van Afval naar Grondstof 2022-2025' ook het voornemen om de Verordening Afvalstoffenheffing te uniformeren met de regio gemeenten (Stein, Beek en Sittard-Geleen).

Argumentatie:

Aanpassing Verordening Afvalstoffenheffing

In de maatregelenmatrix van het uitvoeringsplan "Van Afval Naar Grondstof 2022-2025" is naast aanpassing van de diftar-tarieven (maatregel 3) ook de actualisatie van gezamenlijke regelgeving (basisvoorwaarde 2) opgenomen. Het aanpassen naar een uniforme systematiek van de Verordening Afvalstoffenheffing in de gemeenten Stein, Beek en Sittard-Geleen is daarom uitgangspunt geweest. Hierover heeft uitvoerig overleg plaatsgevonden tussen de regio gemeenten.

In onderstaande tabel wordt per onderdeel uit de Verordening Afvalstoffenheffing toegelicht in hoeverre dit onderdeel wordt aangepast in de nieuwe systematiek per 1-1-2024 en of dit tot de voorkeurs- of maatwerkvariant van BsGW behoort:

Onderdeel in huidige Verordening Afvalstoffenheffing (zie bijlage 1)	Vorstel nieuwe systematiek per 1-1-2024	Variant BsGW en bijbehorende kosten*
Artikel 5: Halfjaarlijkse aanslagoplegging m.b.t. de belasting van de variabele tarieven	Aanpassen naar jaarlijkse aanslagoplegging	Voorkeursvariant
Tarientabel 1.1.1.: Vast bedrag per perceel	Geen aanpassingen	Voorkeursvariant
Tarientabel 1.1.2.: Vast bedrag voor bruikleen extra container	Geen aanpassingen	Maatwerkvariant Eenmalige kosten: € 6.368 Jaarlijkse kosten: € 5.971
Tarientabel 1.2.1.1. en 1.2.2.1: Variabel tarief o.b.v.	Geen aanpassingen	Voorkeursvariant

aantal kilogram in container (restafval en GFT)		
Tarieventabel 1.2.1.2, 1.2.1.3, 1.2.2.2 en 1.2.2.3: Variabel tarief o.b.v. aantal stortingen in verzamelcontainer (restafval en GFT)	Geen aanpassingen	Voorkeursvariant
Tarieventabel 1.2.3: Tarief per lediging van de container (restafval)	Geen aanpassingen	Voorkeursvariant

* bij de voorkeursvariant zijn er geen extra bijkomende kosten. Bij de maatwerkvariant worden eenmalige invoeringskosten en jaarlijkse kosten (per jaar dat de maatwerkvariant uitgevoerd moet worden) gehanteerd. De jaarlijkse kosten gelden voor 2024, voor de daarop volgende jaren worden deze kosten geïndexeerd op basis van de CBS-index.

Aanpassing Medische kortingsregeling

Inwoners die extra restafval hebben door een medische indicatie kunnen gebruik maken van een medische kortingsregeling. Deze kortingsregeling is momenteel vastgelegd in de beleidsregel inzake 'tegemoetkoming in extra afvalkosten als gevolg van incontinentie of en stoma gemeente Stein 2004'. De huidige medische kortingsregeling is niet meer actueel aangezien deze is gebaseerd op tarieven uit 2004. Daarnaast kan het zijn dat door de invoering van de frequentieverlaging van de restafvalinzameling per 1-1-2023 inwoners mogelijk korting mis lopen als zij gebruik maken van een eigen container in combinatie met een afvalpas voor de ondergrondse containers. De BsGW heeft kenbaar gemaakt dat de combinatie van een eigen container (registratie o.b.v. kg's) en een afvalpas (registratie o.b.v. tarief per inworp niet uitvoerbaar is bij het bepalen van de medische korting. De invoering van het UVP Grondstoffen geeft daarmee een directe aanleiding om de medische kortingsregeling te actualiseren en te uniformeren met de regio-gemeenten.

In onderstaande tabel wordt per onderdeel uit de medische kortingsregeling toegelicht in hoeverre dit onderdeel wordt aangepast in de nieuwe systematiek per 1-1-2024 en of dit tot de voorkeurs- of maatwerkvariant van BsGW behoort:

Onderdeel in huidige medische kortingsregeling (zie bijlage 2).	Voorstel nieuwe systematiek per 1-1-2024	Variant BsGW en bijbehorende kosten*
Artikel 1.1.a t/m 1.1.c: Tegemoetkoming in het extra afvalaanbod, zowel per kilogram als per lediging (restafval en GFT), vanaf een drempelbedrag (afhankelijk van type huishouden) tot een	Aanpassen naar vast percentage met een maximum bedrag over het aangeboden restafval. <i>NB: De exacte bedragen en percentages worden in het najaar vastgesteld.</i> <i>Uitgangspunt hierbij is dat</i>	Voorkeursvariant.

vastgesteld maximum bedrag per half jaar.	<i>inwoners niet financieel achteruit gaan t.o.v. de huidige medische kortingsregeling en dat bedragen/hoeveelheden worden geactualiseerd naar de huidige diftar-tarieven.</i>	
Artikel 1.1.e: Het tarief voor een éxtra container/emmer wordt vrijgesteld.	Geen aanpassingen	Voorkeursvariant

Kwijtschelding op afvalstoffenheffing

De huidige kwijtscheldingsregeling valt onder de voorkeursvariant van BsGW en hoeft derhalve niet gewijzigd te worden.

Gevolgen aanpassing Verordening Afvalstoffenheffing

1. Aanpassing van halfjaarlijkse naar jaarlijkse aanslagoplegging

In het kader van het harmonisatietraject BsGW is het wenselijk om toe te gaan naar jaarlijkse aanslagoplegging. BsGW geeft aan dat gemeenten Beek en Stein nu de enige deelnemende gemeenten zijn met halfjaarlijks aanslagoplegging, alle andere deelnemende gemeenten hanteren jaarlijkse aanslagoplegging. Aangezien RWM werkt aan een module in de RWM-app waarmee de diftar-kosten per huishouden inzichtelijk worden gemaakt, kan dit worden ingezet als communicatiemiddel waarmee inwoners grip houden op en inzicht hebben in de afvalkosten. Daarmee vervalt de functie van halfjaarlijkse aanslagoplegging als communicatiemiddel over de afvalkosten. Bij het hanteren van de halfjaarlijkse aanslagoplegging geldt de maatwerkvariant, de bijbehorende kosten zijn €911,- eenmalig en €9.728 jaarlijks.

2. Maatwerkvariant voor extra containers

Wanneer er zou worden gekozen voor de voorkeursvariant van BsGW, betekent dit dat een extra containers geen optie is óf dat de bruikleen van de extra containers kosteloos zijn voor de inwoners. Beide situaties zijn zeer onwenselijk gezien de per 1-1-2023 ingevoerde frequentieverlaging van restafval-inzameling:

- a. Inwoners met extra restafval is als oplossing geboden om tegen betaling een extra container aan te vragen (of het aanvragen van een afvalpas voor het gebruik van de verzamelcontainer). Het tarief voor de bruikleen van een extra container geeft een prijsprikkel om de hoeveelheid restafval te verminderen en afval beter te scheiden. Dit signaal richting inwoners voor betere afvalscheiding is belangrijk om de vastgestelde doelen uit het Regionaal Beleidskader VANG 2025 te behalen. Om deze reden is kosteloze bruikleen van een extra container zeer onwenselijk.
- b. Aangezien luiers- en incontinentiematerialen momenteel nog niet gescheiden kunnen worden ingezameld, is de extra container een servicemiddel voor deze inwoners. Om deze reden is afschaffen van de extra container ook zeer onwenselijk.

De maatwerkvariant brengt extra kosten met zich mee, daar staat de opbrengst van het extra tarief voor de bruikleen van de extra containers (€60 per extra container per huishouden per jaar) tegenover.

Gevolgen aanpassing Medische kortingsregeling

1. *Medische kortingsregeling opnemen als paragraaf in de Verordening Afvalstoffenheffing*
Het is gebruikelijk om de medische kortingsregeling op te nemen als een paragraaf in de Verordening Afvalstoffenheffing in plaats van een aparte beleidsregel. Door de medische kortingsregeling als paragraaf op te nemen in de Verordening Afvalstoffenheffing heeft de BsGW één logisch referentiepunt voor de aanslagoplegging. Ook wordt de medische kortingsregeling op die manier meegenomen in de jaarlijkse herziening van de tarieven, waardoor de medische korting gebaseerd wordt op actuele tarieven en niet verouderd raakt wanneer tarieven worden aangepast. Aangezien zowel de medische kortingsregeling als Verordening Afvalstoffenheffing worden aangepast, is dit een logisch moment om vanaf 2024 de medische kortingsregeling op te nemen in de Verordening Afvalstoffenheffing.
2. *Vrijstelling tarief extra container/emmer*
Inwoners met een medische indicatie zijn vrijgesteld van het tarief voor de extra container. Het is zeer wenselijk om deze tegemoetkoming te behouden, aangezien er momenteel geen aparte inzameling voor luier- en incontinentiemateriaal is en de extra container een servicemiddel is voor deze inwoners (die veelal ook te maken hebben met verminderde mobiliteit). Het afschaffen van de vrijstelling van de extra container in de medische kortingsregeling geeft een negatief signaal af aan inwoners die zich momenteel al vaak in een lastige situatie bevinden.

Rioolheffing - waterverbruik

Bij de behandeling van de verordening rioolheffing 2019 in november 2018 is door de Raad besloten om voor 2019 het gebruikersdeel aan te passen door de gebruikerscategorie 200-300 m³ te laten vervallen en voor iedere 100 m³ (boven een watergebruik van 300 m³), een opslag te hanteren van € 110,-. In het verlengde hiervan kwam het maximale bedrag (plafond) dat geheven werd voor het gebruikersdeel (€ 2.200,-) te vervallen. Tijdens de beraadslaging is besloten om een raads werkgroep te installeren met als doel te onderzoeken welk heffingssysteem het meest geschikt is om het principe 'de vervuiler betaalt' daadwerkelijk te vertalen in een voorstel voor 2020 en volgende jaren.

De werkgroep rioolheffing heeft destijds uitgesproken dat de heffingsmaatstaf verruimen van de gebruikersheffing, de voorkeur heeft. Het verruimen van de gebruikersheffing doet het meeste recht aan het beginsel 'de vervuiler betaalt' en leidt tevens tot zuiniger gebruik van water. Ook leidt deze wijziging tot een meer evenredige verdeling van de kosten van de riolering over eigenaar en gebruiker. Deze heffingssystematiek is in 2019 aan de Raad voorgelegd en als zodanig vastgesteld. Nadien hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan waardoor er andere inzichten ten aanzien van de huidige heffingssystematiek zijn ontstaan. De huidige variant van de gemeente Stein is weergegeven in onderstaande staffel, die voor de BsGW vanaf 2024 onder de maatwerkvariant valt.

Het gebruikersdeel van de rioolheffing als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, bedraagt bij een hoeveelheid water van:

- a. 1 m³ tot en met 100 m³ € 50,00;*
- b. meer dan 100 m³ tot en met 200 m³ € 100,00;*
- c. meer dan 200 m³ tot en met 300 m³ € 150,00;*
- d. meer dan 300 m³ € 220,00, vermeerderd met € 110,00 per 100 m³ of deel daarvan waarmee de hoeveelheid water 400 m³ te boven gaat, tot een maximum van € 15.000,-.*

Vanaf 2024 kent de BsGW na aanleiding van het harmonisatieproces de volgende drie voorkeursvarianten;

Voorkeursvariant 1:

*1 m³ t/m 200 m³;
201 m³ t/m 400 m³;
401 m³ t/m 800 m³;
801 m³ t/m 2.000 m³;
2.001 m³ t/m 5.000 m³;
5.001 m³ t/m 10.000 m³;
10.001 m³ t/m 20.000 m³;
20.001 m³ t/m 30.000 m³;
Vermeerderd met een bedrag per 10.000 m³ of gedeelte ervan met een maximumbedrag aan heffing.*

Voorkeursvariant 2:

*1 t/m 400 m³ (hier vallen dan bijna alle woningen in)
401 m³ t/m 800 m³;
801 m³ t/m 2.000 m³;
2.001 m³ t/m 5.000 m³;
5.001 m³ t/m 10.000 m³;
10.001 m³ t/m 20.000 m³;
20.001 m³ t/m 30.000 m³;
Vermeerderd met een bedrag van €...,00 per 10.000 m³ of een gedeelte daarvan boven de afgevoerde hoeveelheid van 30.000 m³*

Voorkeursvariant 3:

*1 m³ t/m 400 m³;
Alsmede per eenheid water van 400 m³
Boven de 400 t/m 4.800 m³;
Boven de 4.800 m³ t/m 10.000 m³;
Boven de 10.000 m³ t/m 20.000 m³;
Boven de 20.000 m³
Alle andere varianten (methodieken) worden na het harmonisatieproces als maatwerk variant bestempeld. Uiteraard kunnen deelnemers zelf de tarieven.*

Om uitvoering te geven aan de huidige heffingssystematiek van de gemeente Stein dient de BsGW de volgende werkzaamheden extra uit te voeren;

- Eenmalige alternatieve inrichting water verbruiken
- Inlezen bestanden water verbruiken, controles, uitval verwerking tot en met het vervaardigen van de aanslag.

De implementatie van deze maatwerkvariant leidt tot een eenmalige kostenpost van € 6.368,-. De jaarlijkse uitvoeringskosten bedragen € 9.411,- en deze worden jaarlijkse verhoogd conform de CBS-Index (2024-2026).

Argumenten:

1. Vanuit de werkgroep rioolheffing is destijds uitgesproken dat de heffingsmaatstaf verruimen van de gebruikersheffing, de voorkeur heeft. Het verruimen van de gebruikersheffing doet het meeste recht aan het beginsel "de vervuiler betaalt". Hierdoor ligt het voor de hand om de heffingssystematiek niet te wijzigen naar 1 van 3 voorkeursvarianten van de BsGW.
2. Tevens leidt het verruimen van de gebruikersheffing tot een zuiniger gebruik van water. Het advies is om deze beleidslijn door te trekken de komende jaren.
3. Daarnaast leidt deze heffingssystematiek tot een meer evenredige verdeling van de kosten van de riolering over de eigenaar en gebruiker. Het is wenselijk dit te behouden.

Externe verordeningen: leges bezwaar en beroep en beleidsvoorbereiding

Met betrekking tot de externe verordeningen voert de BsGW voor de gemeente Stein de volgende werkzaamheden uit;

1. Verwerken externe verordeningen tot en met het afhandelen van bezwaren en beroepen op leges.
2. Beleidsvoorbereiding op de leges. Juridische en technische toetsing van de legesverordeningen.

Vanaf 2024 vallen de bovengenoemde werkzaamheden met betrekking tot de leges onder de maatwerkvariant van de BsGW. De implementatie van deze maatwerkvariant leidt tot een eenmalige kostenpost van € 240,- en daarnaast bedragen de jaarlijkse uitvoeringskosten € 360,-. Deze worden jaarlijks verhoogd conform de CBS-Index (2024 t/m 2026).

Argumenten:

- De gemeente Stein heeft niet alle specifieke (juridische) kennis in huis op de diverse vakgebieden om invulling te geven aan de bovengenoemde werkzaamheden. Gezien de geringe meerkosten, adviseren wij om hierbij te kiezen voor de maatwerkvariant en de genoemde werkzaamheden m.b.t. de leges ook vanaf 2024 onder te brengen bij de BsGW.

Financiële onderbouwing

De keuze voor een maatwerkvariant resulteert in extra exploitatielasten, welke zullen worden verwerkt in de begroting 2024. De voorgestelde keuzes hebben de volgende financiële gevolgen:

	Afvalstoffenheffing - vast bedrag voor bruikleen extra container	Afvalstoffenheffing - Het tarief voor een éxtra container/emmer wordt vrijgesteld.	Rioolheffing - waterverbruik	Leges bezwaar en beroep en beleids- voorbereiding hiervan
Eenmalige kosten in 2024	€ 6.368,-	€ 0,-	€ 6.368,-	€ 240,-
Structurele jaarlijkse uitvoeringskosten 2024 e.v.	€ 5.971,-	€ 0,-	€ 9.411,-	€ 360,-

Totale eenmalige kosten in 2024: € 12.976,-

Totale structurele kosten 2024 e.v.: € 15.742,-

Totale meerkosten 2024: € 28.718,-

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2018-2022:

n.v.t.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie

Bijlage(n):

1. Verordening afvalstoffenheffing 2023
2. Huidige medische kortingsregeling: beleidsregel inzake 'tegemoetkoming in extra afvalkosten als gevolg van incontinentie of en stoma gemeente Stein 2004'
3. Overzicht voorkeurs- en maatwerkvarianten BsGW
4. Overzicht te harmoniseren per deelnemer
5. Verordening Rioolheffing Stein 2023

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris,

de Burgemeester,

ValidSigned door Wim Ploeg
op 19-06-2023

ValidSigned door Marion Leurs-Mordang
op 19-06-2023

**Dat maakt
Stein voor mij...**